

Het groene infodak laat zien dat zowel sedum als gras goed gedijt op het dak. Achter het hek het bestaande sedumdak; rechts een van de licht-groene lichtkoepels met bijbehorende verlichtingsstallage.

Wanneer de groene vlag wappert voor restaurant Engels op de begane grond van het Groothandelsgebouw in Rotterdam, betekent dit dat het dakterras boven geopend is. Belangstellenden kunnen dan naar de zevende verdieping om het hier gerealiseerde groene infodak van de gemeente te bekijken. Begin juni opende wethouder Alexandra van Huffelen van duurzaamheid, binnenstad en buitenruimte het dak. Erwin Stam van de gelijknamige tuinstudio in Amsterdam tekende voor het ontwerp.

Boven op het dakterras domineert dichtbij het glas van Nationale Nederlanden en de verschillende schakeringen grijs van het Manhattan-hotel. Verderop kun je de contouren van de Euro-mast ontwaren en zelfs die van havenkranen op de Maasvlakte.

Het terras wordt door restaurant Engels ook gebruikt voor feestjes en borrels; het is zelfs te boeken als trouwlocatie. Dat de gemeente voor deze locatie koos om een groen informatiedak in te richten is daarom niet vreemd: vanwege de aanwezige horeca biedt de plek volop mogelijkheden om grote groepen mensen te ontvangen.

Rotterdam laat mensen kennismaken met dakgroen

Gemeente Rotterdam vroeg ontwerper Erwin Stam om het dakterras op het Groothandelsgebouw groen aan te kleden. Met deze permanente presentatie van groen op hoogte wil de gemeente mensen overhalen hun dak te begroenen.

Tekst en beeld Miranda Vrolijk

Daarnaast kan het 450 m² grote terras een behoorlijk gewicht dragen. Rondom lag al een fors sedumdak sinds architectenbureau J. van Stigt in Amsterdam het Groothandelsgebouw een renovatiebeurt had gegeven.

Rotterdam heeft sinds een paar jaar in samenwerking met de waterschappen een subsidie-regeling voor de aanleg van groene daken. Die bedraagt €30 per m² en kan vanaf 10 m² worden aangevraagd. Om mensen te stimuleren hiervan gebruik te maken wilde de gemeente de verschillende mogelijke groene daken op een toegankelijke manier laten zien. Ontwerper Stam werd gevraagd dit in een aantrekkelijke presentatie te gieten.

Mobiele bakken

De mogelijkheden van Stam waren enigszins beperkt omdat een groot deel van het terras wordt opgeslokt door een reeks lichtkoepels met daaromheen forse verlichtingsstallages. Hij heeft ervoor gekozen om de overgebleven ruimte daartussen in te richten met mobiele bakken. Op deze

Verschillende extensieve dakgroensystemen worden in de verrijdbare bakken gepresenteerd.

Om de belevingswaarde van het dakterras te verhogen zijn diverse groenten, fruit en kruiden aangeplant

Zelfs citroenen gedijen goed op grote hoogte.

manier blijft het mogelijk om het dakterras flexibel in te richten, afgestemd op de gevarieerde festiviteiten die er plaatsvinden: zo worden er niet alleen borrels georganiseerd, maar van tijd tot tijd ook een openluchtbioscoop of een jazz-avond. In de laagste bakken van 20 cm hoog wordt het sedumdak van Sempergreen gepresenteerd en de kant-en-klare sedumcassettes van Mobilane.

Alleen sedumdaken laten zien vond de ontwerper wat karig. „Daarmee krijg je de mensen echt niet hier.” Daarom heeft hij langs de zijde die uitzicht biedt over de stad in ronde plantenbakken een rij perenbomen geplaatst met daartussen wuivende grassen in mobiele bakken van 35 cm hoog. Zo groeit er onder ander *Deschampsia*, *Carex* en *Koeleria*. „Om ook de sierwaarde van grassen op een dak te laten zien.” In plaats van de perenbomen overwoog Stam eerst *Pinus* te plaatsen, omdat deze ook goed op grote hoogte gedijen. De keuze viel echter toch op de peren omdat die met hun vruchten voor een extra stuk beleving zorgen. Om diezelfde reden staan her en der ook citroenbomen in bakken met een onderbeplanting van salie en aardbeien. Aan de andere kant van

het terras heeft Stam nog meer eetbaar groen toegepast; ook weer in verrijdbare bakken. Dit om te laten zien dat het mogelijk is om op je dak je eigen groenten, fruit en kruiden te telen.

Zondagse bijeenkomsten

Wanneer het mooi weer is en beneden hangt de vlag uit, dan kan iedereen het dak bezoeken. Daarnaast organiseert de gemeente elke eerste zondag van de maand een bijeenkomst op het dak. Zo geeft bloembollenspecialist Rita van der Zalm 5 september een lezing en komt Aafje Nijman begin oktober het een en ander over tuintrends vertellen. Bezoekers kunnen er op de middagen ook terecht voor een persoonlijk advies over groene daken en energiebesparing. Het onderhoud van het dakterras is verdeeld tussen de gemeente en het restaurant. De eerste komt vier keer per jaar langs om de perenbomen te verzorgen. Engels is verantwoordelijk voor het onderhoud van het groen in de vaste en verrijdbare bakken. ■

Meer foto's en informatie over dakgroen via www.tuinenlandschap.nl